

i tematyka odtwarzanych tekstów pozwoliły uniknąć monotonii, która utrudnia rozwiązywanie zadań. Zadania miały zbliżony stopień trudności. Mimo zastosowanej techniki prawda/fałsz zadanie cząstkowe 4.2 (0,46) okazało się dla zdających najtrudniejsze w części II arkusza. Zdający usłyszeli określenie *des couchers de soleil* i nie zwrócili uwagi na towarzyszące mu słowo *photos*, podczas gdy w tekście mowa była o *tableaux*. Dość trudne okazało się zadanie cząstkowe 5.4 (0,50). Zdający nie powiązali znaczenia synonimicznego *vedettes et destinataires des spots publicitaires* z *les héros* i *les acteurs*, które wystąpiły w tekście. Mimo jednej z trudniejszych zazwyczaj form (wielokrotny wybór) zadania cząstkowe 6.1 i 6.3 (0,95 i 0,92), które wyraźnie nawiązywały do wyrażen użytych w tekstach należały do najłatwiejszych zadań testu.

Część rozumienie pisanego tekstu i rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych składała się z trzech zadań o różnym stopniu trudności (od 0,69 do 0,86). Zadania oparte były na zróżnicowanych tekstach dotyczących cywilizacji francuskiej, niewątpliwie atrakcyjnych dla zdającego. W tej części egzaminu najmniej trudności sprawiło zdającym zadanie siódme (0,86), które sprawdzało umiejętność selekcjonowania informacji. Również zadanie ósme (0,73), sprawdzające umiejętność rozpoznawania związków między poszczególnymi częściami tekstu było dla zdających łatwe. Jak zwykle najtrudniejsze dla zdających w tej części egzaminu okazało się zadanie sprawdzające umiejętność rozpoznawania struktur leksykalno-gramatycznych w podanym kontekście, ponieważ oprócz dobrej znajomości struktur wymaga również dokładnego zrozumienia uzupełnianego tekstu. Szczególnie trudne okazało się zadanie cząstkowe 9.3 (0,47), polegające na zastosowaniu w odpowiedniej formie nieregularnego czasownika *s'éteindre*. Równie niejednoznaczne dla zdających egzamin na poziomie rozszerzonym było użycie wyrażenia *des appellations* w zadaniu cząstkowym 9.6. (0,50).

## **Język hiszpański – mocne i słabe strony wykształcenia maturzystów**

### **Poziom podstawowy**

Egzamin pisemny z języka hiszpańskiego na poziomie podstawowym okazał się dla zdających średnio łatwy (0,69). Szczegółowa analiza wyników egzaminu wykazała, że maturzyści najlepiej poradzi sobie z zadaniami sprawdzającymi rozumienie pisanego tekstu; najwięcej problemów sprawiło im natomiast rozumienie słuchanego tekstu.

Najniższy wynik uzyskany przez zdających w obszarze rozumienia słuchanego tekstu nie dziwi z uwagi na fakt, że prawidłowe wykonanie zadań z tego obszaru wymaga dużej koncentracji, dostosowania tempa pracy do czasu nagrania. i podzielności uwagi.

Zadanie pierwsze polegało na wysłuchaniu prognozy pogody i stwierdzeniu, czy podane zdania są prawdziwe, czy fałszywe. Największą trudność w tym zadaniu stanowiło zrozumienie i zapamiętanie wielu szczegółów zawartych w krótkim, zwięzłym komunikacie, typowym dla radiowego serwisu informacyjnego. W zadaniu drugim zdający mieli określić główną myśl tekstu, przyporządkowując odpowiednie tytuły do wysłuchanych wiadomości. Najtrudniejszym w tym zadaniu, a zarazem w całym arkuszu na poziomie podstawowym, okazało się zadanie cząstkowe 2.5, które poprawnie rozwiązało zaledwie 33 % zdających. Wiadomość dotyczyła wstrzymania ruchu pociągów i uruchomienia przez RENFE zastępczej komunikacji autobusowej. Zdający najczęściej wybierali nieprawidłową odpowiedź, kojarząc wyrażenie *servicio de autobuses* z tytułem *Transporte urbano paralizado*, podczas gdy kontekst całej wypowiedzi wymagał wskazania odpowiedzi *Problemas de ferrocarril*. Brak umiejętności rozumienia ze słuchu sensu dłuższych fragmentów tekstu dał się zauważyć również w zadaniu trzecim, sprawdzającym umiejętność selekcjonowania informacji. Jedynym zadaniem cząstkowym, które nie sprawiło kłopotów zdającym było zadanie 3.5, w którym wyrażenie *podría traducir* kojarzono z wyrażeniem z tekstu *Podría trabajar como traductora*.

Najlepiej opanowaną umiejętnością językową okazało się określanie głównej myśli pisanego tekstu. Najłatwiejsze w całym arkuszu zadanie czwarte polegało na przyporządkowaniu siedmiu wiadomości prasowym zdań podsumowujących ich treść. Choć wiadomości dotyczyły jednego zakresu tematycznego (rynek pracy), prawie 90% zdających wykonało to zadanie poprawnie. Pewne trudności sprawiło zdającym tylko zadanie cząstkowe 4.7, w którym kluczowe słowo *enseñanza* (nauczanie) niewłaściwie kojarzono ze słowem *aprendizaje* (uczenie się). Bardzo dobrze zdający poradzi sobie również z zadaniem piątym, opartym na tekście literackim, w którym należało

wyselekcjonować informacje i określić intencję autora. Zadanie cząstkowe 5.7, sprawdzające tę ostatnią umiejętność, okazało się jednym z najłatwiejszych w arkuszu.

Wypowiedź pisemna składała się z dwóch zadań, polegających na napisaniu ogłoszenia (zadanie siódme) i listu prywatnego (zadanie ósme). W tym obszarze zdający najlepiej opanowali umiejętność wypowiadania się w określonej formie z zachowaniem podanego limitu słów. 80% prac zawierała wszystkie obligatoryjne elementy: zwroty grzecznościowe rozpoczynające i kończące list, wstęp, rozwinięcie i zakończenie. Warto podkreślić, że z roku na rok, zdający zwracają coraz większą uwagę na logiczny układ treści i starają się nie przekraczać podanych objętości pracy.

Przekazanie informacji również nie sprawiło zdającym większych problemów. W zadaniu siódmym najłatwiejsze okazało się przekazanie drugiej informacji, czyli poinformowanie o posiadanych kwalifikacjach do nauczania języka obcego. To polecenie można było zrealizować przy użyciu bardzo prostych struktur leksykalno-gramatycznych, np. *Soy profesora de inglés* lub *Hablo francés muy bien*. Więcej trudności sprawiła zdającym tylko realizacja pierwszego polecenia: *poinformuj o chęci udzielania lekcji z języka obcego*. Blisko 30% zdających myliło znaczenie czasownika *enseñar* (uczyć kogoś) lub *dar clases* (udzielać lekcji) z czasownikami *estudiar*, *aprender* (uczyć się, nauczyć się) czy *educar* (wychowywać), co sprawiało, że przekaz informacji był niezgodny z poleceniem (np. *quiero educar a otros, estudio inglés, me gustaria aprender alemán*).

W zadaniu ósmym zdający najlepiej poradzili sobie z opisem polskich tradycji bożonarodzeniowych i opisem pogody; potrafili również zapytać o sposób obchodzenia świąt Bożego Narodzenia w Hiszpanii i doradzić zabranie właściwej odzieży. Najwięcej kłopotów sprawiło im natomiast przekazanie ostatniej informacji: *poproś o podanie godziny przylotu i zapewnij o swojej obecności na lotnisku*. Wydaje się, że w tym wypadku zdający za bardzo sugerowali się polskimi wyrażeniami, które usiłowali tłumaczyć na język hiszpański.

Niestety w dalszym ciągu wiele do życzenia pozostawiają umiejętności językowe. Zdający wciąż mają problemy z odmianą czasowników, ze stosowaniem czasów (głównie przeszłych) i trybów (*subjuntivo*) oraz z użyciem rodzajników i przyimków. Znaczna część zdających wykazuje braki w opanowaniu nawet prostych konstrukcji leksykalno-gramatycznych.

### **Poziom rozszerzony**

Maturzyści zdający egzamin z języka hiszpańskiego na poziomie rozszerzonym najlepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi rozumienie słuchanego tekstu (0,79). Niewiele gorszy wynik uzyskali za wypowiedź pisemną (0,76). Najwięcej kłopotów sprawiło im natomiast stosowanie zmian struktur leksykalno-gramatycznych (0,48).

Najtrudniejszym na poziomie rozszerzonym okazało się zadanie pierwsze, które polegało na dokonaniu transformacji podanych zdań. Poprawnie wykonało je zaledwie 38% zdających. W zadaniu tym zawiodła umiejętność samodzielnego tworzenia poprawnych form gramatycznych i znajomość słownictwa na poziomie rozszerzonym. W zadaniu cząstkowym 1.2 zdający nagminnie używali formy *pretérito indefinido de indicativo* zamiast *pretérito imperfecto de subjuntivo*. Poprawne wykonanie zadania cząstkowego 1.5 wymagało z kolei zastosowania peryfrazy *dar por*, której nie znało dwie trzecie zdających. Lepiej maturzyści poradzili sobie z zadaniem drugim, sprawdzającym umiejętności z zakresu słowotwórstwa. Spośród pięciu zadań dwa okazały się dla zdających łatwe, jedno średnio łatwe i dwa trudne. Kłopoty sprawiło utworzenie rzeczowników od czasowników *disminuir* i *inquietar*. W pierwszym wypadku zdający najczęściej tworzyli niepoprawną formę *disminución* zamiast *disminución*; w drugim wypadku mieli problemy z poprawnym zapisem rzeczownika *inquietud* (*incietud*).

Słaba znajomość struktur leksykalno-gramatycznych i ograniczony zasób słownictwa zadecydowały też w dużej mierze o niskich wynikach za wypowiedź pisemną w kryterium poprawności i bogactwa językowego (0,63 i 0,66). Większość prac cechowało mało urozmaicone słownictwo, struktury składniowe typowe dla poziomu podstawowego, liczne powtórzenia, błędy gramatyczne i ortograficzne (głównie w akcentowaniu wyrazów).

Bardzo dobrze zdający opanowali natomiast zasady kompozycji wypowiedzi. Prace na ogół zawierały wstęp, rozwinięcie i zakończenie, choć nie zawsze zachowywano właściwe proporcje między nimi i nie zawsze wyodrębniano je graficznie. Zdający starali się też nie przekraczać podanego limitu słów, co z kolei mobilizowało ich do bardziej spójnych wypowiedzi.

Wypracowania zostały ocenione dość wysoko przez egzaminatorów w kryterium treści.

Najczęściej wybieraną formą wypowiedzi była rozprawka, której temat – zalety i wady mieszkania dorosłych dzieci z rodzicami – był bardzo bliski doświadczeniu życiowemu maturzystów. Zdający nie mieli większych problemów z doбором właściwych argumentów, choć nie zawsze udawało się im zachować właściwe proporcje między argumentami „za” i „przeciw”. Zdecydowanie lepiej niż w poprzednich latach zdający radzili sobie z formułowaniem tezy, pamiętając o umieszczeniu jej we wstępie, a nie w innych częściach pracy. Sporadycznie zdarzały się wypowiedzi odbiegające nieco od tematu (np. przedstawianie zalet i wad mieszkania bez rodziców).

Opowiadanie było tą formą wypowiedzi, która dawała okazję do wykazania się pomysłowością, a zarazem umiejętnością połączenia ze sobą w logiczną całość wielu różnych elementów podanych w poleceniu. Trudność w tym zadaniu sprawiło zdającym określenie wydarzenia głównego i jego szczegółowy opis.

Najrzadziej wybieraną formą wypowiedzi był opis, choć jego temat (bal studniówkowy) był – podobnie jak temat rozprawki – bliski zdającym. Wymagał jednak znajomości specyficznego słownictwa: rzeczowników i przymiotników określających rodzaje stroju, części garderoby, detale ubioru, wystrój wnętrza, charakter muzyki itp. Takie wyzwanie mogli podjąć tylko zdający posiadający bardzo dobrą znajomość języka.

Wśród zadań zamkniętych najłatwiejszymi okazały się dwa zadania sprawdzające rozumienie słuchanego tekstu (zadanie czwarte i szóste) oraz zadanie ósme, sprawdzające umiejętność rozpoznawania związków między poszczególnymi częściami tekstu.

Nieco problemów sprawiło zdającym wykonanie zadania piątego, polegającego na określeniu głównej myśli tekstu. Zdający mieli przyporządkować podane tytuły do wysłuchanych wiadomości, które w większości dotyczyły jednego zakresu tematycznego: przestrzeni kosmicznej. Najtrudniejszym okazało się zadanie cząstkowe 5.3, w którym tytuł *Más de cinco estrellas* należało przyporządkować wiadomości o luksusowym hotelu w kosmosie. Zdający kojarzyli natomiast słowo *estrellas* z ciałami niebieskimi, a nie z gwiazdkami oznaczającymi kategorię hotelu.

Wśród zadań sprawdzających rozumienie pisanego tekstu najtrudniejszym okazało się zadanie dziewiąte, polegające na rozpoznawaniu różnorodnych struktur leksykalno-gramatycznych w podanym kontekście.

Podsumowując osiągnięcia tegorocznych maturzystów zdających egzamin z języka hiszpańskiego należy stwierdzić, że zdający najlepiej opanowali zasady konstruowania różnych rodzajów wypowiedzi na podany temat. Dobrze radzili sobie również z rozwiązywaniem zadań sprawdzających rozumienie słuchanego i pisanego tekstu. Najmniejsze postępy zrobili niestety w zakresie opanowania struktur leksykalno-gramatycznych i wzbogacania słownictwa.